

Kulttuuri

TS KIRJA ARVIOT ELOKUVAT MUSIIKKI NÄYTTÄMÖTAIDE KUVATAIDE KOLUMNIT

Elsa Salosta kiehtoo ajan olemus

TS/Jere Salonen

Elsa Salonen tutkii aikaa maalauksen keinoin. Näyttelyn teokset syntyivät Berliinissä viime talvena.

KULTTUURI Turun Sanomat 29.4.2008 2:31 0

SEPPO METSO

Kosmopoliitti turkulaistaiteilija **Elsa Salonen** (s. 1984) on

osallistunut ryhmänäyttelyihin Italiassa, Pariisissa ja Melbournessa. Nyt on ensimmäisen oman Suomen-näyttelyn ja samalla ensimmäisen maalausnäyttelyn aika.

Videoinstallaatioita ja performansseja tehnyt Salonen esittäytyy Helsingin Galleria Amassa. Ripustukseen kuuluu kahdeksan kookasta akryylilevyllä maalattua teosta ja yksi installaatio.

Kun Elsa Salonen ylioppilaskirjoitustensa jälkeen matkusti Italiaan, visiitin piti kestää pari kuukautta. Toisin kävi. Oleskelu venähti kolmeksi vuodeksi. Hän pääsi vuonna 2004 opiskelemaan Bolognan taideakatemiaan. Viime syksynä hän muutti Berliiniin.

KAJ JÄRVENPÄÄN OPISSA

Salonen haluaa mainita kaksi kehitykseensä vaikuttanutta taiteilijaa: Varsinais-Suomen Kuvataidekeskuksesta **Kaj Järvenpään**, jonka oppiin hän meni jo kuusivuotiaana sekä Bolognan taideakatemiasta opettajansa **Luca Caccionin**.

Suomessa Salosta on nähty Flow-festivaalilla ja viime syksynä Helsingin juhlatiimoilla, jossa oli hänen jäädytetyistä maitokuutioista tehty sulava installaationsa.

Taiteilija sanoo tuntevansa paremmin Italian taidemaailmaa kuin suomalaista. Italiassa hän on jo saanut tunnustustakin. Vuonna 2006 hän voitti yhden Italian kansallisista taidepalkinnoista, joita tavoittelivat maan kaikkien taideakatemioiden opiskelijat. Hänelle myönnettiin ensimmäinen palkinto sarjassa Kommunikaatio.

Uudesta kotikaupungista Berliinistä hän ei ole vielä ehtinyt saada kunnon käsitystä. Viime talvi nykytaiteen energisessä metropolissa kului Suomen näyttelyä tehdessä. Nuorelle taiteilijalle maantieteellinen kiintopiste tai jokin tietty taidesuunta ei ole tärkein. Hänen suosikkejaan ovat yhtä hyvin **Matthew Barney** ja **Franziska Klotz** kuin 1970-luvun amerikkalainen ikoni **Gordon Matta-Clark**.

- Välimatka Suomeen on tehnyt hyvää oman kasvuni kannalta. Maalaaminen on tapani käsitellä asioita, joita minun on muuten vaikea ymmärtää, hän sanoo.

Yksi näistä vaikeista asioista on vammaisten oikeudet terveen ihmisen näkökulmasta. Tätä aihetta hän on työstänyt videoteoksissaan monta vuotta.

- Selatessani vanhoja 1950- ja 60-luvun italialaisia lääkärikirjoja törmäsin kuviin vammaisista. Niissä näkyi pelkkä vamma muttei ihmisten kasvoja. Heiltä oli riistetty persoona. Ne olivat vaikuttavia ja järkyttäviä kuvia, Salonen sanoo.

Yhtä vaikeasti avautuva teema on ajan käsite, jota hän tutkii nyt avatussa näyttelyssään.

Salosen työtavalle on ominaista perusteellinen uppoutuminen aiheeseen. *When My Loved Were an Hour Ahead* -näyttelyn taustatyö vaati perehtymistä tiedemiesten ja filosofien käsityksiin ajasta.

- Halusin tutkia maalauksen aikamaailmaa. Aiemmissa videotöissään aika oli toisella tavoin läsnä. Pidän siitä, että suuretkin ajattelijat ovat ajan kohdalla tehneet kysymyksiä, joihin ei ole vastauksia, Salonen sanoo.

PALJAS VALKOINEN PINTA

Salonen maalaa valkoiselle akryylimuoville öljyväreillä. Maalaus pohja löytyi alun perin erään videoteoksen oheistuotteena.

- Olin etsinyt kirkasta kylmää valkoista. Pleksi on juuri sellainen. Pidän myös siitä, että maali hohtaa pinnan lävitse, Salonen toteaa. Valkoinen väri yhdistyy hänen mielestään myös skandinaaviseen puhtauteen.

Maalauksissa on runsaasti paljasta valkoista pintaa, jota vasten ohuista maalikerroksista rakentuu paikoin hitaasti avautuvia kuva-aiheita. Valkoinen virta kuljettaa lauttaa ja hentoja hahmoja elämän ja kuoleman virrassa. Yhdessä sarjassa valkoisuudessa ajelehtii abstrahoituja kookkaita lankarullia ajan kulun symboleina. Metsän reunassa eläimet ovat pysähtyneet yön hämärään hetkeen vaan mitä räikeitä värilamppuja roikkuukaan puiden oksilla?

Teosten niminä on tunnettujen ajattelijoiden kysymyksiä: *Osoittautuuko olemisen horisontiksi itse aika?* (**Heidegger**), *Vaikka mitään muuta ei tapahtuisi kuluiisiko aika silti?* (**Aristoteles**).

Salosen aikajana ulottuu nykyhetkeen. Uskonnollista aikaa kommentoivat teokset on nimetty rockmuusikko runoilija **A.W. Yrjänän** laulun kertosaakein.

Parhaimmillaan kattaus saa pohtimaan ajan käsitettä vaihtelevista näkökulmista. Kokonaisuuteen kuuluu audiovisuaalinen installaatio, jonka taiteilija rakensi yhteistyökumppaninsa, muusikko **Francesco Cavalieren** kanssa. Puun oksille sijoitellut lankakerät, joista yksi alkaa musiikin soidessa kiertyä vyyhdelle, ovat kirjaimellisesti langasta väännettyä ajan vertauskuvaa. Teoksen rauhoittava äänimaailma on kokeellista musiikkia tekevän Cavalieren.

Elsa Salonen: *When My Loved Were an Hour Ahead*.
Maalauksia ja installaatio Helsingin Galleria Amassa
(Rikhardinkatu 1) 20.5 saakka.